

ΔΟΗΝΑΙΟΝ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Μετὰ εικόνων

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός.

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

ΕΤΟΣ Α'. Ἀθήνησι τὴν 5 Ἰουλίου 1857. Φύλλον 2.

ΑΠΛΟΥΝ ΕΡΩΤΙΚΟΝ ΙΣΤΟΡΗΜΑ.

(Συνέχεια εἶς φύλλον 1).

Ὁ Ἐφημέριος.

Ὁ παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς θηλάσσης ἐγειρόμενος πύργος τῆς Βαμβέρτης, εὑρίσκετο ἐπὶ τινος τῶν παραλίων τῆς Βρετανίας περιζωννύμενος ὑπὸ ὑψηλῶν ἀποτόμων βράχων. Ἡ θέσις εἶνε μεγαλοπρεπής. Ἐντεῦθεν φαίνεται ἀμμόδης ὄχθη κειμένη σχεδὸν περὶ τὸ μέσον τῆς ἀπὸ τῆς καλύβης τοῦ Μορίνου πρὸς τὸν πύργον ἀγούσης ὁδοῦ. Ἐντεῦθεν ὄρμος σχηματιζόμενος ὑπὸ δύο ἀκρωτηρίων. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ἐνός, ἐνθα ὑπῆρχεν ὁ τάφος τοῦ ἀρχαίου κυρίου, Βαμβέρτου, ἠγείρετο σιδήρεος σταυρός. Ἐπὶ τῆς ἄλλης ὄχθης, εἰς τὰς ἐκβολὰς μικροῦ ποταμοῦ γοθικὸν οἶκημα ἐκάλυπτε διὰ τεθραυσμένων λατομημάτων καὶ δι' ἐφαρμένου γρανίτου τὰς ἀποβρώγας ἀκτὰς.

Πλήθος ἱεράκων καὶ κυψέλων (martinets) κατόικουν τὰς ῥαγάδας τῶν τειχῶν, ὧν αἱ ἄγρια κραυγαὶ συνεμίγνυντο μὲ τὰς τῶν λάρων, καὶ τοὺς μελαγχολικοὺς θρήνους τοῦ κεφαλοταντάλου! (courlieux).

Ἐκεῖ ὁ Γαβριὴλ ἐγεννήθη, ἐκεῖ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγροτικῆς ἐκείνης φύσεως κατασταθείς ἤδη νέος, εἶχε λάβει χαρακτηριστῆρα πλήρη ποιήσεως καὶ μελαγχολίας. Νεανίας ἔτι ἔπιε

τὸ πικρὸν ποιήριον τῶν οἰκογενειακῶν θλίψεων. Οὐδέποτε ἡ Κυρία Ραμβέρτη ἔδωσεν ἐν θώπευμα εἰς τὸν μονογενῆ της υἱόν. Ψυχρότης ἄκρα ἐπάγωνε τὸ μητρικὸν φίλτρον, καὶ ἡ τραχύτης ἐφαίνετο εἰς ἀπάσας αὐτῆς τὰς λέξεις. Ὅτι ὁ Γαβριήλ μικρὸς ἔτι ἐκυλιετο ἐπὶ τῆς ἀνθηρᾶς χλόης παρὰ τοὺς πόδας τῆς τροφοῦ του, καὶ ἐμειδία τὸ γλυκὺ ἐκεῖνο καὶ χάριεν τῆς νηπιότητος; μειδιάμα ἡ φωνὴ μόνη τῆς μητρός του περιώριζε τὴν χράν του.

Ὁ Κύριος Ραμβέρτης εἶχεν ἀποθάνει ὑπὸ τὸν σκληρὸν τῆς συζύγου του ζυγόν· ἐπειδὴ, ὡς ἀγαθὸς ἄνθρωπος μὴ δυνάμενος ν' ἀνθέξῃ εἰς τὸν τοιοῦτον μυστρὸν χαρακτῆρα, εὐχαριστεῖτο νὰ ὑποφέρῃ σιωπῶν. Ἡ μόνη λύπη δὲ, ἣν ἠσθάνετο ἀποθνήσκων, ἦτο, ὅτι ἄφινε τὸν υἱὸν του ὑπὸ τὴν τυραννικὴν ἐξουσίαν τῆς κυρίας Ραμβέρτης, ἣτις ἐθεώρει τὴν μητρότητα ὡς χρέος.

Ὁ Γαβριήλ ἔτρεψε ὅλον τὸν ἔρωτά του, ὅλας τὰς ἐπιθυμίας του πρὸς τὴν σπουδὴν. Κατέστη δὲ ἔμπροστις, ῥεμβὸς καὶ μελαγχολικός. Ἐν τούτοις γλυκὺ πλάσμα, ἡ θυγάτηρ τοῦ δημοσιώου Μορίου ἦλθεν ἵνα γλυκάνῃ τὰ δεινά του. Ἐννοήσασα τὰς μυστηριώδεις λύπας τῆς καρδίας του, εὐχαριστεῖτο ἀπαντῶσα αὐτὸν συνεχῶς ἐπὶ τῶν ἀκτῶν, ἔνθα συνήθροιζον ἀμφοτέροι φυτὰ καὶ ἄνθη.

Ὁ Γαβριήλ ἐρρίπτετο ἀπὸ βράχου εἰς βράχον, ἵνα ἀναπνεύσῃ τὴν θαλασσίαν αὔραν· διέκρινε ὁ ὀφθαλμὸς του μακρὰν πλοῖον λευκόπτερον ἀρμενίζον εἰς πλήρη θάλασσαν; ἐκάλει τὴν Μαρίαν, ἵνα μετ' αὐτῆς θαυμάσῃ τὸ ὠραῖον τοῦτο θέαμα.

Ἡ κυρία Ραμβέρτη οὐδόλω; κατ' ἀρχῆς ἐθορυβεῖτο διὰ τὸν δεσμὸν, ὅστις ἐσχηματίζετο μεταξὺ τοῦ υἱοῦ της καὶ τῆς κόρης τοῦ Μορίου· ἀλλὰ βλέπουσα αὐτοὺς ἀξάνοντας χωρὶς νὰ ἐξαιθενῇ ποσῶ; ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη, ἤρξατο νὰ φοβῆται τὴν ἀθῶν ταύτην φιλίαν, ἣτις ἀνεπισιθίτως τῶν παιδιῶν μετεβλήθη εἰς ἀγνὸν καὶ ἱερὸν ἔρωτα.

Ἡ προειρηθεῖσα βικία αὐτῶν ἀπομάκρυνσι· ἐπλήρωσε τὴν καρδίαν τοῦ Γαβριὴλ πικρίας καὶ ἀπελπιτίας.

Ἡ λύπη δὲ τῆς κόρης ὑπῆρξε τοικύτη, ὥστε δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ ὑποκρύπτῃ τὰς συμφορὰς τῆς, καὶ ὁ ἐφημέριος, ὅστις τὴν εἶχε πω· ἀναθρέψει, παρατήρησεν εἰς αὐτὴν μεταβολήν· ὅτε δὲ ἠρώτησε τὴν αἰτίαν, τὸ δυστυχὲς τέκνον ἔσπευσε νὰ χύσῃ τὰ πάθη τῆς καρδίας τῆς εἰς τὸν κόλπον τοῦ γηραιοῦ του φίλου.

Τὰ δύο ταῦτα τέκνα ἐβλέποντο ἐνίοτε, ἐπειδὴ ὁ Γαβριὴλ ἠπάτα τὴν προσοχὴν τῆς κυρίας Ραμβέρτης, καὶ ὑπεκφεύγων τοῦ πλαιοῦ κατοικήματός· του ἐζήτει τὴν Μαρίαν.

Εἴπομεν πῶς συνελήφθη ὑπὸ τῆς μητρὸς του, ἥτις τὸν ἔσυρε μακρὰν τῆς Μαρίας, χωρὶς νὰ καταδεχθῆ νὰ βίβῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς δυστυχούς, ἣν ἐγκατέλειπε σχεδὸν ὀνήσκουσαν ὀπισθὲν τῆς.

Εἰσελθὼν εἰς τὸν πύργον, ὁ Γαβριὴλ ἔπειρε κεκοπιακῶς ἐπὶ τινος καθέδρας, ὑπὸ πυρετοῦ σφοδροῦ κατεχόμενος. Ἡ κυρία Ραμβέρτη βέλουσα τὴν ἀπελπισίαν ἐζωγραφημένην εἰς τοὺς χαρακτῆράς του ἠιθάνθη τινα συμπάθειαν, καὶ λαβοῦσα τὴν χεῖρα του, ἦν εὖρε καίουςαν.

— Ἰποφέρεις, τῷ εἶπεν.

— Πῶλύ.

— Πρέπει νὰ λάβῃς ἀνάπαυσιν· αὔριον δὲν θὰ εἶσαι εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν.

— Καὶ αὔριον καὶ πάντοτε· τὸ πάθος μου εἶνε ἐξ ἐκείνων ἅτινα οὐδέποτε θεραπεύονται!

Ἐγὼντι ἡ ἀσθένεια ἐπροόδευσε τάχιστα, ὁ πυρετὸς ἀπὸ ὧρας εἰς ὧραν ἐπὶ μᾶλλον ἠϋξανε, καὶ ἡ παρὰφροσύνη ἀνεφάνη. Ὁ ἰατρὸς προσκληθεὶς καὶ ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῆς Κυρίας Ραμβέρτης, ἔσειε τὴν κεφαλὴν δι' ἕθους ἀμφιβολίας, καὶ περιωρίσθη μόνον νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ὁ Γαβριὴλ εὕρισκετο εἰς μέγαν κίνδυνον.

Ἡ Μαρία δὲ, ἣν ἐγκαταλείψαμεν ἠμιθανῆ ἐν μέσῳ τῆς πεδιάδος, ἤλθεν εἰς ἐαυτὴν ὑπὸ τοῦ Φόξ, τοῦ ὠραίου τῆς κυνός,

ὅστις ἀνησυχῶν μὴ θλέπων αὐτὴν ἐπιστρέφουσα, ἦλθεν εἰς ἀναζήτησίν της, καὶ ἐπροσπάθει νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν ζωὴν διὰ τῶν θρηνωδῶν κραυγῶν του.

Ἡ Μαρία ἐπιδαφιλεύσασα τὰς τρυφερωτέρας θωπείας της εἰς τὸν πιστὸν τοῦτον φίλον, μετὰ κόπου πολλοῦ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν καλύβην της.

Τὴν ἐπάύριον, ἡ μόνη φήμη ἡ διατρέχουσα καθ' ὄλον τὸ χωρίον ἦτο ἡ τῆς ἀσθενείας τοῦ Γαβριήλ. Ὁ ἀγαθὸς ἐφημέριος, ἀναλογιζόμενος τὴν ἀπελπισίαν τῆς Μαρίας, ἐκίνησεν ἀμέσως πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ δημοσιῶνου Μορίνου, ἐνθα ἐβασίλευε βαθεῖα θλίψις, ἐπειδὴ, κατὰ τὴν πρῶταν ἡ Κυρία Ράμ-βέρτη, πιστὴ εἰς τὴν ὑπόσχεσίν της, εἶχεν ἀποστείλει νὰ δηλοποιήσωσιν εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν κόρην νὰ ἐξέλθωσιν πάραυτα ἐκ τῆς πτωχικῆς των οἰκίας, τὴν ὅποιαν κατὰ συμ-πάθειαν τῆς οικογενείας της κατέκουν.

— Ἐ! θλέπεις ἀγαθέ μου φίλε, εἶπεν ὁ Μορίνος, ὅστις δὲν ἠδύνητο νὰ κρατήτῃ τὰ δάκρυά του, ἰδοῦ, ἐν τοιαύτῃ ἡλικίᾳ διώκομαι ἐκ τῆς κατοικίας ὅπου ἐπέρχσα τὴν ζωὴν μου· τί θὰ γίνω τώρα; Κ' ἡ δυστυχὴς μου Μαρία, ἥτις κλαίει καὶ ἀπελπίζεται;

— Μὴ λυπῆσαι, τοιουτοτρόπως, φίλε μου· τὸ πρεσβυτέριον δὲν ἐκλείσθη δι' ὑμᾶς, καὶ δύνασθε νὰ κατοικήτε πλησίον μου.

— Πῶς θὰ γνωρίσω ποτὲ ὄλας τὰς ἀγαθοεργίας σας, ἀγαθὲ ἐρημέριε; τί; θὰ καταδεχθῆτε νὰ μοὶ προσφέρητε ἄσυλον τὸν οἶκον σας;

Ὡς ἀπάντησιν, ὁ ἐρημέριος συνέθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ Μορίνου, λέγων

— Ἐλθετε.

— Ὡ! ναί, ἀλλὰ πρότερον συγχωρήσατέ μοι ν' ἀπευθύνω ἐν τελευταίον χαιρὲ εἰς τ' ἀγαπητὰ ταῦτα μέρη, εἰς τὴν γηραιάν ἰτέαν, ἥτις τοσάκις μὲ ὑπερχρῆσθη διὰ τῆς σκιάδος της· εἰς τὰ προσφιλῆ ἄνθη τῆς Μαρίας, εἰς τὰ δωμάτιον αὐτὸ, ὅπου ἡ σύζυγός μου ἀπέθχεν, ὅπου ἡ κόρη μου ἐγεννήθη!

Ἡ λύπη τῆς Μαρίας ἦτον ἄφωνος καὶ σιωπηλὴ, οἱ χαρακτῆρες τῆς ἦσαν ὠχροὶ καὶ καταβεβλημένοι· ὁ δὲ ἐφημέριος θεωρῶν αὐτὴν μετὰ συγκινήσεως, εἶπεν.

— Τέκνον μου, ἀγαπητὴ μου Μαρία, μὴ λυπῆσαι τόσον, φανοῦ εὐπειθῆς εἰς τὰ θελήματα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰσχυρὰ εἰς τὰ τῆς δυστυχίας.

— Πάτερ μου, φίλε μου, εἶπεν ἡ Μαρία, ἀρπάζουσα τὴν χεῖρα τοῦ ἐφημέριου, ὁ Γαβριὴλ ἀποθιήκει, καὶ πλέον δὲν θὰ τὸν ἴδω!

— Σοῦ ὑπόσχομαι νὰ ὑπάγῃς νὰ τὸν ἴδῃς, καὶ νὰ σὲ πληροπορήσω περὶ αὐτοῦ· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἦται περισσότερον φρόνιμος· ἰδὲ τὸν πατέρα σου, ὑποφέρει καὶ αὐτὸς ἐπίσης.

— Δυστυχὴ μου πάτερ! ἐγὼ εἶμαι τῆς δυστυχίας σου ἡ αἰτία· συγχώρησόν με, συγχώρησον τὴν ἀτυχῆ κόρην σου.

(ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ.

(Ὅρα φύλλον Α'. σελ. 12.)

Οὐχ ἦττον ἀλαζονικός ἦν καὶ ὁ Ζεῦξις. Ἐπὶ τῶν φορεμάτων του ἔφερε χρυσοκέντητον τὸ ὄνομά του· καὶ δίδων εἰς μὲν τοὺς Ἀκραγαντίους τὴν «Ἀλκμήνην του» εἰς δὲ τὸν βασιλέα Ἀρχέλαον τὸν θεόν του «Πᾶνα» ἔλεγεν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων ἠδύνατο νὰ δώσῃ τὸ ἀντίτιμον τῶν τοιοῦτων ἔργων. Εἶναι ἔργον τοῦ ὁ μεγαλοπρεπῆς Ζεὺς καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου του καὶ περικυκλούμενος ὑπὸ τῶν θεῶν ὀρθίων περὶ αὐτὸν ἰσταμένων· ὁ «Ἡρακλῆς ἐν σπαργάνοις» πνίγων ἐνώπιον τοῦ Ἀμφιτρύωνος καὶ τῆς μητρὸς του δύο ὄφεις· προσέτι δὲ καὶ ἡ διάσημος Λακόνιος Ἥρα, ἦν οἱ Ἀκραγαντίνοι ἀφιέρωσαν εἰς τὸν ναὸν τῆς θεᾶς ταύτης, καὶ οἵτινες συγκατετέθησαν πρὶν ἢ οὗτος ἐπιληφθῆ τοῦ ἔργου νὰ περάσωσιν ἐμπροσθέν του τὰς κόρας αὐτῶν γυμνάς, ἐξ ὧν ἐξελέξατο πέντε τὰς

ὄραιοτέρας, ὅπως, ὠφελούμενος ἐκ τῆς μερικῆς ὠραιοῦτος ἐκάστης, δυνθῆ συνάγων εἰς ἓν τὰ μεμερισμένα κάλλη, φθίσῃ τὸ ὅσον οἶόν τε τέλειαι.

Δύο τοιοῦτοι ἀνταγωνισταὶ ὤφειλον νὰ ἔλθωσιν εἰς πάλιν, ἐπειδὴ ἕκαστος τούτων δὲν εὐκρεστεῖτο νὰ συμμερίζεται μετὰ τοῦ ἑτέρου τὸν πρὸς αὐτὸν σεβασμὸν τῆς Ἑλλάδος· ἦτον ἀνάγκη νικητοῦ Ὁ μὲν Ζεῦξις ἐζωγράφησε σταφυλὴν τοσοῦτον στρογγύλην, χροῶδη, καὶ φυσικῶς ἀπλωρημένην ὥστε τὰ πτηνὰ ἀπατιθίντα ἐπέπεσον ἐπ' αὐτῆς· ὁ δὲ Παρράσιος θύλων αὐτὴν ταύτην τὴν ἀπάτην ἦν ὁ ἀνταγωνιστὴς του παρήγαγεν εἰς ζῶα νὰ προξενήσῃ εἰς ἀνθρώπου· λαβὼν μεγάλην ὀθόνην ἐζωγράφησεν ἐπ' αὐτῆς παρὰπέτασμα μετὰ τοσαύτης ἐπιτυχίας, ὥστε ὁ Ζεῦξις ὁ ἀλαζανεύμενος διὰ τὸ ἐπιτυχεῖ, τῶν σταφυλῶν του πλησιάσας ἐζήτει ν' ἀνυσύρῃ τὸ παραπέτασμα ἐκεῖνο, ὅπερ ἐνόμιζε ἀποκρύπτου αὐτῷ τὸ ἔργον τοῦ ἀντιπάλου του· ἀλλὰ μόλις ἀψόμενος τῆς ὀθόνης ἐνόησε τὴν ἀπάτην καὶ εἰλικρινέστερος, τῶν νεωτέρων ὠμολόγησεν αὐτὸν ἠττημένον.

Ἐμνημονεύσαμεν τοῦ τοσοῦτον γνωστοῦ τούτου ἀνεκδότου καθότι δεκαοκτῶ αἰῶνα· βραδύτερον ἴδομέν ἀννεουμένας τὰς παιδιάς ταύτας μετὰξὺ Μηχάλλ' Ἀγγέλου καὶ Ραφαήλου.

Μετὰ τοῦς διδασκάλους τούτους τῆς τέχνης, ἐπρώτευσ μετὰξὺ τῶν ἄλλων ὁ Τιμάνθης, ὅστις ἀδυνατῶν νὰ ὑψωθῆ εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀπεργασίας ἐκεῖνων κατέφυγεν εἰς τὸ ἐρευρετικὸν (ingénieux) ἔργον αὐτοῦ ἦν ὁ ἥρωϊς ὁ ἐπὶ Οὐεσπασιανοῦ ἔτι ὑπάρχων εἰς Ρώμην ἐν τῷ Ναῶ τῆς Βιρήνης, τὸν ὁποῖον ὁ αὐτοκράτωρ ὠκοδόμησε ταυτοχρόνως μὲ τὸ Κολισσαῖον, ἦτοι 70—75 ἔτη μετὰ Χριστόν· προσέτι ὁ πίναξ ὁ παριστῶν τὸν Πολύφημον κοιμώμενον, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἔθεσε μικροὺς σατύρους μετροῦντας θύρῳ τὸν ἀντίχειρα τοῦ Κύκλωπος, ἵνα δείξῃ ὅτι τὸ πρωτεῦον ἐν τῷ πίνακι πρόσωπον ἦτο γίγας. Ἦτο τέλος ἔργον του ἡ Ἰφιγένεια, τὸ ἀριστοῦργημα ἐκεῖνο τοῦ αἰσθήματος, εἰς δ, ἀφοῦ κατὰ τὸν Οὐχλέριον Μάξιμον παρέστησε τὸν μὲγ Ὀδυσσεῖα καταβεβλη-

μένον, τὸν δὲ Κάλχαντα κατηρῆ, τὸν Αἴαντα μηχανώδη καὶ τὸν Μενέλαον κλαίοντα, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος ἔρριψε πέπλον, ὁμολογῶν, ὡς μεγαλοφυῆς ἀνὴρ, ὅτι ἡ τέχνη ἡδυνάτει νὰ παραστήσῃ πρόσωπον ἐκφράζον λύπην πατρὸς ὄρωντος τὴν κόρην αὐτοῦ σφαγιαζομένην.

Ἔρχεται μετ' αὐτὸν ὁ Εὐπομπος, οὗτινος τὸ μᾶλλον γνωστὸν ἔργον εἶναι ὁ Γυμνικὸς Νικητῆς φέρων ἐν χειρὶ φοίνικα. Οὗτος ἔγραψε θεβαιῶς καὶ ἄλλας εἰκόνας αἵτινες ἐπηνέθησαν μὲν ὑπὸ τῶν συγχρόνων του, ὑπὸ τῶν μετεγενεστέρων ὁμῶς μετέπεσον εἰς λήθην, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἔλαβεν ἀρχὴν νέος ρυθμός· δύο δὲ μόνα μέχρις αὐτοῦ ὑπῆρχον ἐργαστήρια (écoles) τὸ Ἀθηναϊκὸν, καὶ τὸ Ἴωνικὸν· ὁ Εὐπομπος ἐδημιούργητε τὸ Σικυώνιον.

Περὶ Ἀνδροκύδους ὀλίγα τινα γινώσκομεν, ἐξεῖχε δὲ οὗτος μᾶλλον εἰς τὴν ζωγραφίαν τῶν ζώων καὶ πρὸ πάντων τοῦ ἰχθύος.

Πάμφιλος ὁ Ἀμφιπολίτης ἐμαθήτευσε παρ' Εὐπόμπῳ. Οὗτος ἦτο ζωγράφος ἄμα καὶ σοφὸς, προαγαγὼν τὴν ζωγραφικὴν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς εἰς τὴν τέχνην τῆς ἀριθμητικῆς καὶ γεωμετρίας. Τέσσαρα μόνον ἔργα του ἦσαν ἐπὶ Πλινίου γνωστά· τὸ πρῶτον παρίστα οἰκογένειαν, τὸ δευτέρον μάχην συγκροτηθεῖσαν ἐνώπιον τῆς Φλιοῦντος, φρουρίου τῆς Ἀχαιας, τρίτον νίκην Ἀθηναίων, τέταρτον τὸν Ὀδυσσεύα ἐντὸς τοῦ πλοίου του. Οὗτος, ὑπὸ τὸν ὅποιον ἡ τέχνη κατέστη ὑψηλὴ καὶ μεγάλη, ἔδωκεν ἀρχὴν εἰς τὸν νόμον δι' οὗ πάντες ἀεζαιρέτως οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ὑπεχρεοῦντο νὰ διδάσκωνται τὴν ἰχνογραφίαν, ἐνῶ διὰ τοῦ ἰδίου νόμου ἀπηγορεύετο τοῦτο εἰς τοὺς δούλους. Οὐδένα δὲ παραλάμβανε μαθητὴν, ἐὰν πρῶτον οὗτος δὲν τῷ ὑπέσχετο ὅτι θέλει μαθητεύσει παρ' αὐτῷ δέκα ἔτη, καὶ πληρώνη διὰ τὴν δεκαετῆ ταύτην σπουδὴν Ἀττικὸν τάλαντον, ἧτοι δραχμὰς ἑξήχιλιάδας. Ὑπὸ τὴν διπλὴν δὲ ταύτην συμφωνίαν ὁ Ἀπελλῆς ἐγένετο μαθητῆς του.

Ὁ Ἀπελλῆς ἐράνη, ὡς ὁ Κορρέγιος μετὰ τούτους μεγάλους διδασκάλους, οἵτινες ἐνόμισαν ὅτι τὸ πᾶν ἤδη συμπεριέλαβον·

ἀλλ' οὗτος, ὡς ὁ Κορρέγιος ἐνόησεν ὅτι τῷ ἐναπέμεινε ἡ παρ' αὐτῶν λησιμονηθεῖσα χάρις, θεωρησάντων ἕως αὐτὴν μᾶλλον ὡς κόρην τῆς γῆς ἢ ὡς τέκνον τοῦ οὐρανοῦ.

Ἀπελλῆς ὁ Κῶος ἐγεννήθη ὑπὸ τὸν ὠραῖον ἐκείνον οὐρανὸν εἰς τὴν λάμπην τοῦ ὁποῖου 600 ἔτη πρότερον ὁ Ὀμηρος εἶχεν ἀνοίξει τοὺς ὀφθαλμούς. Ἡ πατρίς του ὡς ἡ παρ' αὐτοῦ ζωγραφθεῖσα Ἀφροδίτη ἀνεδύετο ἐκ τοῦ κόλπου τῶν ὑδάτων ὡς ἀνθοφόρον κάμπτρον. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας τὸ ὠραῖον κατέβλεξε τὰ βλέμματά του καὶ τοιοῦτον συνοικειώθη πρὸς αὐτὸ, ὥστε εἰς τὰ πρῶτα τῆς γραφίδος του δοκίμια ἡ Ἀττικὴ σχολὴ ἀνεγνώρισεν ὅτι κατεῖχε τὸν μέγιστον τῶν προγενεστέρων καὶ μεταγενεστέρων αὐτῆς διδασκάλων.

Ὁ Ἀπελλῆς ἔζη περὶ τὰ τέλη τοῦ αἰῶνος τοῦ Περικλέους, καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς ἐκείνου τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἶδε δηλαδὴ πᾶν ὅ,τι ἐφάνη ἐν τῷ κόσμῳ μέγα. Σύγχρονοι αὐτοῦ ἦσαν, ὁ Πρωτογένης, τοῦ ὁποῖου, ὡς ἔλεγε ὑπερεῖχε μόνον κατὰ τὸ ὅ,τι γνωρίζει ἐγκαίρως νὰ ἀποσύρῃ ἀπὸ τῆς εἰκόνας τὴν χεῖρα του ὁ Ἀμφίων καὶ ὁ Ἀσκληπιόδωρος, ὧν ὡμολόγηε ἐαυτὸν ὑποδεέστερον, τοῦ μὲν πρώτου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ δευτέρου κατὰ τὰ μέτρα. Ἀριστείδης τέλος ὁ Θεαῖος, θν μελετήσας, ἔμαθε νὰ ζωγραφῇ τὸν ἠθικὸν ἄνθρωπον, ἥτοι νὰ μεταχειρίζεται τὸ σῶμα ὡς διαφανές, περικάλυμμα, δι' οὗ νὰ διορῶνται ἡ ψυχὴ καὶ τὰ πάθη του.

Ὁ Ἀπελλῆς εἶναι τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης ἐν αὐτῷ συνενοῦνται τὰ πάντα, αἰσθησις, ἐκτέλεσις, διάταξις. Αἱ εἰκόνας του ἐκφράζουσι τοσοῦτον ἀκριβῶς τὰ εἰκονιζόμενα πρόσωπα, ὥστε μάντις τις προεῖπε τὸ συμβησόμενον αὐτοῖς, ὡς ἐὰν ἐξέταζε ἀπὸ τῶν προσώπων τὴν μοῖραν. Ἐὰν αἱ σταφυλαὶ τοῦ Ζεύξιδος ἐξηπάτησαν πτηνὰ, οἱ ἵπποι τοῦ Ἀπελλοῦ ἐκίνησαν εἰς χρηματισμὸν τοὺς ἵππους. Παρ' αὐτῷ τέλος, ὡς καὶ παρ' Ὀμήρῳ, ἡ Ἄρτεμις συμμιγνυται εἰς τὸν χορὸν τῶν παρθένων τῶν ἀγούσων αὐτῇ ἐορτήν, καὶ διὰ τῆς γραφίδος του παριστᾷ τόσον ἐπιτυχῶς τοῦ

Ποιητοῦ τὴν περιγραφὴν, ὥστε ὁ ποιητὴς φαίνεται ἠττημένος.

Ὁ Ἀπελλῆς, ἐκτὸς τῶν συνήθων τῆς μεγαλοφυΐας πλεονικτημάτων κατεῖχε προσέτι καὶ τὸ τῆς γονιμότητος· καὶ ἀληθῶς, ἡμέρα δὲν παρήρχετο καθ' ἣν ἂν δὲν ἐργάζετο εἰκόνας, ἔγραφε τοῦλάχιστον σκιαγραφίας καὶ διαγράμματα. Εἰσι δὲ ἀναριθμητὰ τὰ ἔργα του· Ἐκ τούτων τὰ γνωσιότερα εἶναι ἡ ἱερὰ Πομπή τοῦ Μεγαδύσου ἀρχιερέως τῆς Ἐρεσίου Ἀρτέμιδος· ὁ Κλυτος, προπαρασκευαζόμενος εἰς μάχην καὶ λαμβάνων ἐκ τοῦ δορυφόρου του τὴν περικεφαλαίαν· Ὁ Θηλυδρίας ἀνὴρ οἱ δὲ εἶχον, Σάμιαι καὶ ἐθεώρουν ὡς κτῆμα πολυτίμον. Μένανδρος, ὁ Βασιλεὺς τῆς Καρίας, ὅστις ἀνήκεν εἰς τοὺς Ῥοδίους. Τὰ δὲ ἀριστουργήματα αὐτοῦ ἦσαν πανταχοῦ διεσπασμένα· ἡ Ἀλεξάνδρεια εἶχε Γωργυσθῆν τὸν Τρηφιδόν· ἡ Ἐρεσος τὸν Κεραινοφρόν μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον ὅστις ἠγοράσθη ἀντὶ εἴκοσι Ἀττικῶν τετραντων χωρὶς νὰ δοῖσθῃ ἡ τιμὴ τῆς εἰκόνης ὑπὸ τοῦ τεχνίτου, ἀλλὰ προκειμένου νὰ ἐκτιμηθῇ, ἐκάλυψεν αὐτὴν διὰ χρυτῶν νομισμάτων ἅτινα ἅπαντα ἀπετέλουν τὸ ποσὸν 4,000 φράγκων. (α) Ἡ Ῥώμη τέλος εἶχε τοὺς Διοσκόρους, τὴν Νίκην του καὶ τὸν μέγαν του Ἀλέξανδρον, τὴν Ἐνυώ αὐτοῦ δεδεμένην εἰς τὸ ἄρμα τοῦ Βασιλέως τῶν Μακεδόνων· καὶ ἐπὶ Νέρωνος ἐβρίνοντο αἱ δύο αὐταὶ εἰκόνας εἰς τὸ μᾶλλον συχναζόμενον μέρος τῆς ἀγορᾶς (Forum) τοῦ Αὐγούστου, μετὰ ταύτην μόνην τὴν ἀλλοίωσιν, ὅτι ὁ Κλυδίδιος ἀντεκατέστησε τὴν κεφαλὴν του δι' ἐκείνης τοῦ νικητοῦ τοῦ Ἀντωνίου. (ἀκολουθεῖ)

(α) Αὕτη εἶναι ἡ εἰκὼν περὶ ἧς ὁ Ἀπελλῆς κομπάζων ἔλεγε· δύο εἰς τὸν κόσμον εἰσὶν Ἀλέξανδροι, ὁ μὲν ἀνίκητος, ὁ υἱὸς τοῦ Φιλίππου, ὁ δὲ ἀμίμητος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀπελλοῦ.

Ὁ Λεονάρδος Δαβίνκιος (Da Vinci.)

Ὁ Λεονάρδος, οὗτινας ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ μεταξὺ τῶν διαστέμων ζωγράφων ἐμνημονεύσαμεν, ἤκμασε κατὰ τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα, γεννηθεὶς παρὰ τινι ἀγροκηπίῳ ἐν Φλωρεντία κειμένῳ, **Υίνει** καλουμένῳ, ἐξ οὗ ἔλαβε καὶ τ' ὄνομα.

Περὶ αὐτοῦ σκοπεύοντες νὰ λαλήσωμεν προσεχῶς, ἀρκούμεθα ἤδη νὰ εἰπώμεν ὅτι ὑπῆρξεν ἐν τῶν μεγαλειτέρων πνευμάτων, ἅτινα φαίνονται γεγεννημένα διὰ πολλὰ συγχρόνως ἔργα διότι καὶ ὡς μαθηματικὸς, καὶ μουσικὸς καὶ ποιητὴς καὶ ζωγράφος διεκρίθη συγχρόνως. ὡς ζωγράφος, μάλιστα ἐξήπλωσε τὴν φήμην του ἐφ' ὅλης τῆς Εὐρώπης, ὅπου διὰ τῆς χαλκογραφίας τὸ ἀριστοῦργημά του «Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος» ἐν πᾶσι πρωτεύουσι εὐρίσκεται.

Π Ο Ι Κ Ι Α Α.

— Ο Βολταῖρος, ἀνγνώσας τὸ σύγγραμμα Κυρίου τινὸς Περὶ Ψυχῆς ζώων, εἶπεκ ὁ συγγραφεὺς φαίνεται ἐξαιρετὸς πολίτης, ἀλλὰ δὲν γνωρίζει καλῶς τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου του.

— Τὸ πρῶτὸν νὰ μὴ μ' ἐξυπνήσῃς εἰς τὰς 5, ἀλλ' εἰς τὰς 4, ἔλεγε λόρδος τις εἰς τὸν θαλαμηπόλον του· λοιπὸν, ἃς μοῦ σημάνη ὁ μυλόρδος εἰς τὰς τρεῖς ἡμισυ, εἶπεν ὁ πρόθυμος θεράπων.

— Ἐπεθίμου, ἔλεγε ποτὲ εἰς τὸν Πιρῶνα μέτριός τις συγγραφεὺς, νὰ γράψω περὶ ἀντικειμένου, ὅπερ οὔτε ἐπραγματεύθη οὔτε θὰ πραγματευθῇ τις ποτέ. — Τότε γράφετε τὸν πανηγυρικὸν σας, τῷ ἀπεκρίθη ὁ Πιρῶν.

— Εἰς ληξιαρχὸν τινα ἐπικρουσίασαν ποτε τριετὲς ἄνθρωπον, ὅπερ εἶχον λησαμονήσει γὰ ἐμφανίσωσιν οἱ γονεῖς του κατὰ τὴν στιγμήν τῆς γεννήσεως αὐτοῦ πρὸς ἐγγράφην εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία· ὁ ληξιαρχος, πιστὸς εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ νόμου ἔγραψε: « Σήμερον, κτλ. παρὰ τοῦ δεινός καὶ τῆς δεινῆς ἐγεννήθη ἐκ νομίμου αὐτῶν γάμου παιδίον τριετὲς. »

— Ὁ διάστημος Δουβάλ, βιβλιοθηκῆριος τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου τοῦ πρώτου ἀπεκρίνετο πολλάκις εἰς τὰς γινόμενας αὐτῷ ἐρωτήσεις· δὲν ἤξεύρω· — ἀμαθὴς τις τῷ εἶπέ ποτε· ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ σὰς πληρώνει διὰ νὰ ἤξεύρετε· — Ὁ αὐτοκράτωρ, ἀπεκρίθη ὁ Δουβάλ, μὲ πληρώνει διότι ἤξεύρω· ἂν μὲ ἐπλήρωνε δι' ὅσα δὲν ἤξεύρω, ὄλου τοῦ κράτους τὰ χρήματα δὲν ἤθελον ἀρκέσει.

— Ὁ Ἴόνσων, ἐν Λονδίῳ διατρίβων, καὶ κερδίζων αὐτόθι τὰ πρὸς τὸ ζῆν, μαυθάνει αἴρνης ὅτι ἡ ἐν τῇ ἐξοχῇ διατρίβουσα μήτηρ του πνέει τὰ λοίσθια. Πρώτη του καὶ ἄμεσο; σκέψις ἦν ν' ἀναχωρήσῃ πάραυτα ἵνα φθίσῃ ὅσον τὰ-

χο; παρὰ τῆ νοσοῦση μητρί του· μὴ ἔχον διωκτὰ ἀναγκαιῶς ὀδοιπορικὰ ἔξοδα, εἰργάσθη ἐπὶ τὰ νύκτας, καὶ συνέταξε κατ' αὐτὰς ἐν μυθιστόρημα· τὸ ἀτίτιμον δὲ, ὅπερ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἐκδότου πρέσχεν αὐτῷ τὰ μέσα οὐχὶ νὰ ἐαγκαλισθῆ τὴν μητέρα του, ἀλλὰ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν κηδεῖαν τῆς. Τὸ μυθιστόρημα ἐκεῖνο ἦτον ὁ *Ράσπελας*.

— Ἡ εἰσαγωγή (ouverture) τοῦ Don Zuan ἐγράφη παρὰ τοῦ Μοζάρτου τὴν προτεραίαν τῆς παραστάσεώς του νύκτα· ἡ δὲ τοῦ Montaro τὴν πρώϊαν αὐτὴν τῆς πρὸς παράστασιν, τοῦ ὠρισμένης ἑσπέρας· ὁ Ροσσίνης δὲ ὀλίγας πρὸ τῆς παραστάσεως τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου ἡμέρας, ἤρχισε νὰ γράφῃ τὴν *Εἰσαγωγήν* αὐτοῦ τὴν μεσημβρίαν τῆς Κυριακῆς καὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς ἐπαύριον εἶχεν ἤδη τελειώσει αὐτὴν.

— Ὁ πρόεδρος δικαστηρίου τινὸς τοῦ Ὄλτ εἶδεν ἡμέραν τινα συρόμενον ἐνώπιόν του ἕνα ἐπὶ κλοπῇ κατηγορούμενον, ὃν ἀνεγνώριτεν ὡς ἀρχαῖον συμμαθητὴν του. Θέλων δὲ νὰ πληροφορηθῆ περὶ ἀρχαίων τιων φίλων του, ἠρώτησεν αὐτὸν ἂν ἐγνώριζε τί ἀπέγειναν· ἐκρεμάσθησαν ὄλοι, μιλόρδε, ἀπεκρίθη ὁ κλέπτης, ἐκτὸς σοῦ κ' ἐμοῦ.

Ἡμέραν τινα ἀμαθῆς τις οἰηματικῶς καθήμενος ἐπὶ ἀναπαυτικοῦ θρονίου, ἐκράτει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἐφημερίδα τινα γαλλικὴν, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένην. Ἰδὼν δὲ προσελθόντα ξένον τινα, καὶ νομίσας αὐτὸν ἀμαθέστερόν του, τῷ λέγει. — *Ἀνεγνώσατε τὴν Journal de Costantinople?* εἶνε ὠραία ἐφημερίς· ὀχυμάζω πῶς ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι ἐπιζητοῦσι τὰς ἐντοπίους, ἀφινεὶς σχεδὸν δὲν λέγουσι τίποτε· ἐγὼ μόνον τὰς ξένας ἀναγινώσκω. — Καὶ τί νὰ περιέχει; — Ὁ πολλὰ. *Ἀνεγνώσατε τὴν Ἀθη.α.*; — Ὁχι. — Ὅσα ἀνὰ φέρει αὕτη περὶ Κίνας εἶνε ἐκ ταύτης εἰλημμένα. Θέλτε ν' ἀκούσσητε; Καὶ ἀρχῆς ἐπιτηδεῖωσ πῶς τὴν γαλλικὴν ἔλαβε τὴν Ἀθηναίων καὶ ἤρξατο ν' ἀναγινώσκῃ, ἐνθ' ὁ ξένος ἔλεγε κατ' αὐτὸν « ἐγνώσα».

ΤΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ.

Ἠκούσαμεν ἐν Κερκύρῃ ἐκδοθέντα ποιήματα τινὰ ἄξια λόγου ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους Βιλαρτίου. Ἐζήτησαμεν αὐτὰ μετὰ μεγίστης περιεργείας, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ τὰ εὑρωμεν. Τελευταῖον ἀπροσδοκῆτως πω; ἐνέπεσαν εἰς τὰς χεῖρας μας, ἀλλὰ δυστυχῶς δι' ὀλίγας μόρον στιγμὰς. Ἀλλὰ, φρονοῦμεν, κ' ἡ ἐλαχίστη στιγμή ἀρκεῖ πρὸς κατανόησιν καὶ εὑρεσιν τοῦ ὠραίου. Ἀνέγνωμεν μετὰ πλείστης εὐχαριστήσεως τὸν Θανάσην Βάγια, εἰς ὃν τὸ ἐθνικὸν τοῦ θίματος, ἡ ἀφέλεια πολλοῦ τῆς ἐιφράσεως, ἡ δύνημις τῆς ποιήσεως, τοσοῦτον μᾶς ἐξέπληξεν, ὥστε διὰ τοῦ μολυβδοκονδύλου ἀντεγράψαμέν τινὰς στίχους, οἱ; παραθέτομεν ἐνταῦθα. Πρώτερον δὲ λέγομέν τινὰ πρὸς πλείονα αὐτῶν κατάληψιν.

Ἡ τοῦ προδότου Ἀθανάση Βάγια σύζυγος, μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Γαρδικίου, ἐπαίτις ἀπὸ θύρας εἰς θύραν φερομένη, καὶ ὑπὸ τῆς ἰδέας τοῦ ἐγκλήματος τοῦ ἀνδρός της, ὡς ὑπὸ Ἐρινύος τινοῦ παρακολουθουμένη, φθάνει ἐν κειρῷ βροχερᾶς καὶ κερκυνοφαοῦς νυκτὸς πρὸς τὴν θύραν χήρας τινος, λείψανον τῆς καταστροφῆς τοῦ Γαρδικίου, καὶ κοιμωμένης μετὰ τοῦ τέκνου της, καὶ κρούουσα ζητεῖ ἄσυλον. Ἡ χήρα ὑπὸ τοῦ παιδὸς της ἀρυπνιαθεῖσα, ἐγείρεται, εἰσάγει τὴν ἐπαίτιδα, καὶ παραχωρεῖ εἰς αὐτὴν τὴν κλίνην της. Ἀλλὰ μόλις τῆς συζύγου τοῦ προδότου Βάγια θελησάσης νὰ κλείσῃ τὸ βλέφαρον, ἰδοὺ ὁ σύζυγός της, ἐγκαταλιπὼν τὰ μνημεῖα, ὡς μορμολύκειον αὐτῇ ἐμφανίζεται. Ἐκεῖνη τότε λέγει πρὸς αὐτόν.

Α'.

Ὁ Βρυκόλακας

Πέ; μου τί στέκεσαι, Θανάση, ὀρθός,
 Βουβὸς σὰ λείψανον στὰ μάτια ἐμπρός;
 Γιατί, Θανάση μου, βγαίνεις τὸ βράδου;
 Ἵπνος γὰρ σέγκαε δὲν εἶν' στὸν ἄδην; »

Τώρα πέρασαν χρόνοι πολλοί. . . .
 Βαθειά σ' ἔρριζανε μέσα στή γῆ. . . .
 Φεῦγε, σπλαχνίτου με. Θά κοιμηθῶ.
 Ἄφε; με ἤσυχη ν' ἀναπυθῶ.

Τὸ κρίμα πῶκαμε; μὲ συνεπῆρε.
 Βλέπεις πῶς ἔγινα. Θανάση σύρε.
 Ὅλοι μὲ φεύγουνε, κανεὶς δὲ δίνει
 Στὴν ἔρμη χήρα σου ἐλεημοσύνη.

Στάτου μικρότερα. . . Γιὰτί μὲ σιαάζεις ;
 Θανάση τί ἔκχημα καὶ μὲ τρομάζεις ;
 Πῶς εἶται πράσινος ! . . . μυρίζεις χῶμα . . .
 Πίς μου δὲν ἔλωσες, Θανάση ἀκόμα ;

Λίγο συμμάζωξε τὸ σάβανό σου . . .
 Σκουλήκια βόσκουνε στὸ πρόσωπό σου.
 Θεοκατάρατε, γιὰ ἰδὲς πετάνε,
 Κ' ἔρχονται ἐπάνω μου γιὰ νὰ μὲ φάνε.

Πές μου ποῦθ' ἔρχεσαι μὲ τέτοι' ἀντάρα ;
 Ἄκοῦς τί γένεται, εἶναι λαχτάρα.
 Μίσο' ἀπ' τὸ μνημῆμά σου γιὰτί νὰ βγῆς ;
 Πές μου ποῦθ' ἔρχεσαι, τῆλθε; νὰ ἰδῆς ;

Τοιαύτην ποίησιν μόνον εἰς τὸ ἐκδοθὲν τεμάχιον τοῦ Λάμπρου τοῦ περιφήμου Σολομοῦ ποτὲ εὔρομεν, καὶ εἰς τὸ πρῶτον τριῶν ἐτῶν ἐπαινεθὲν ποίημα τοῦ Κ. Ζιλκώστα « Ἰσραὶ Σχολῆς. »

Προσέτι καὶ ὁ Γέρο Δῆμος καὶ ὁ Κίεζος καὶ τὸ Γεράκι, ἀποπνέουσιν τὸ γλυκὺ καὶ ἀγροτικὸν ἄρωμα τῆς ἐλευθερίας, ὅπερ ἐκχέουσι τὰ ἡρωϊκὰ ἐκεῖνα ἄσματα, ἅπερ συνιστοῦν τὴν ἔθνικὴν ἑλληνικὴν ποίησιν, καὶ ἅπερ μάλιστα φραγκικὴ φιλολογία ἐπιβουλεύεται. Ἐσαρῦθησαν τὰ ὦτα μας ἀκούοντα τὰ ἀ-

σθενῆ καὶ χαυνὰ μελλύδρια, ἅτινα ἀποκνήματτα πολλῆς ἐκ-
τεθλημένης καρδίας, οὐδενὴν δύανται ν' ἀνεγείρωσιν εἰς
τὰς ψυχὰς ἐθνικὴν καὶ ἀγαθὴν ἰδέαν, συντείνουσι δὲ μᾶλλον
εἰς τὸ ν' ἀνχρῆπιζῶσι τῶν νεανῶν καὶ νεκιδῶν τὰ ὑπορλε-
γόμενα πάθη.

Ἐλθωμεν εἰς ἕτερον ποίημα τῶν *Μνημοσύων*. Ἡραϊκὴ εἰ-
κονίζεται ἡ φυγὴ τοῦ Ἀλῆ Πατᾶ, ἠττηθέντος ὑπὸ τῶν Σου-
λιωτῶν καὶ Σουλιωτισσῶν στρατηγούτου, τοῦ Λάμπρου Τζα-
βέλλι. Πόσον ποιητικὴ ἡ περιγραφή τοῦ ἔπκου τοῦ φυγάδος
Πασσᾶ !

B'.

Ἐμπρὸς τοῦ στέκεται καμωμένο,
Μαῦρο σὰν κόρακας χρυσὰ ντομένο
Ἄτι ἀξειτίμωτο, φλόγα φωτιᾶ,
Καθάριο, Ἀράπικο, τὸ λὲν Βορειᾶ.

Χτυπᾶει τὸ πόδι του, σκάφτει τὸ γῶμα,
Δαγκᾶει τὸ σίδηρο πῶχει στὸ στόμα.
Ῥουθούνια διάπλατα καὶ τεντωμένα
Ἀχνίζουσι κόκκινα σὰν ματωμένα.

Ἀκοῦει τὸν πόλεμο καὶ χλημητᾶει.
Ταῦτιά του τέντωσε, ἄγρια τηράει
Ἵλόρθ' ἢ χήτη του, ὀλόρθ' ἢ ὄρᾶ,
Λιγᾶει τὸ σῶμά του σὰν τὴν ὀχειᾶ.

Σκόνεται λιμάργο στὰ πισινά του.
Λάμπουν τὰ νύχια του, τὰ πέταλά του.
Λὲς καὶ δὲν ἔγγιζε κάτου στὴ γῆ . . .
Κρῖμα ποῦ τῶθελαν γιὰ τὴ φυγὴ ! . .

Ὁ Λάμπρος τῶβλεπε κι' ἀπὸ τὴ ζήλια,
Κρυφ' ἀναστέναξε, δαγκᾶει τὰ χεῖλια.

αἴτι περήφανο, νὰ σ' εἶχα ἐγώ,
Μέτα σιὰ Γιάννινα ἤθελα ἴμπω. »

Ἡ γοργότης τοῦ μέτρου προσθέτει νέον χάριν εἰς τὴν ποίησιν, ὡς ἡ ζωηρότης εἰς τὸ κέλλος. Βεβαίως ἡ δύνατό τις ἂν ἀναφέρῃ καὶ ἄλλους στίχους ὠραιοτέρους ἔκτε τῆς *Σκλάβας* καὶ ἐξ αὐτοῦ τούτου, καὶ τοῦ *Σαμουήλ*, ἀλλὰ μὴ συγχωροῦντος οὔτε τοῦ μνημονικοῦ, οὔτε τῆς στενότητος τοῦ φύλλου, παραθέτομεν τελευταῖον ὀλίγους στίχους ἐκ τοῦ τραγικωτάτου ποιήματος, ὁ *Εὐθύμιος Βλαχάβας*: περὶ οὗ λέγει ἐν προλόγῳ ὁ ποιητῆς.

• Ἄν ἦτο πεπρωμένον ὁ κώδιον τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως νὰ σημάνη γράνους τινὰς πρὸ τῆς προσδιορισθείσης ὥρας, ἀναντιρρόητως διὰ τῆς κραταιᾶς χειρὸς τοῦ ἥρωος τούτου ἠθέλην ἠχῆσαι ὁ φοβερὸς ἀρείχαικος. »

Ὁ *Εὐθύμιος Βλαχάβας* εἶνε ἐκ τῶν ποιημάτων, ἅτινα μᾶλλον εἰς τὸ ἐπικόν ἢ εἰς τὸ *Λυρικόν* εἶδος δύναται τις νὰ ἀναγάγῃ. Διαιρεῖται εἰς ἄσματα τρεῖς ἢ μᾶλλον τρεῖς πράξεις διότι ἐνταῦθα κυρίως τρεῖς εἰσὶν αἱ πράξεις. α.) *Τὰ δύο βουρὰ* ὅπου ποιητικώτατα καὶ μετὰ πολλῆς τρυφερότητος αἰσθήματος διηγεῖται ὁ ποιητῆς τὴν ἐκ τοῦ *Ὀλύμπου* καὶ τῆς Ὀσσης γέννησιν τοῦ ἥρωος, καὶ τὴν ὑπὸ τῶν τυράννων βασιάνισίν του. β.) Ὁ *Πνευματικὸς* ὅπου περιγράφει πρῶτον τὴν τρομερὰν θόσιν του, ἔπειτα ἐπιφέρει.

Ποῖος εἶν' ἐκεῖος; ποῦ πέρασε σὰ φάντασμα σὰν ἴσκιος;
Ῥάσο κατὰμαυρο φορεῖ καὶ κάτου ἀπὸ τὸ ῥάσο
Καὶ βασιτᾶ, καὶ τρέμοντας σιὸ αἶμα μὴ γλιστρήτη
Ἀγάλι' ἀγάλια περπατεῖ, γυρεύει τὸν *Βλαχάβ*.
Τὸν ἄκουσε π' ἀνάσαινε καὶ γονατίζει ἐμπρὸς του.

— Θύμιε, Θύμιε! μ' ἀκοῦς; δὲν μὲ γνωρίζεις πλέον;
εὐπνα κ' ἡ ὥραις φεύγουνε. . . Ἐδείλιασες, ροβᾶσαι;

— Ἐχω καρδιά 'πὸ μάρμαρο καὶ σιδερένια σπλάχνα
Καὶ δαίλια δὲ μὲ πλάκωσε, καὶ θάνατο δὲν τρέμω.
Ποῖος εἶσαι σὺ ὁ ἄσπλαχνος, ποῦ δὲν ψυχοπονιέσαι
Καὶ μοῦ χαλᾶς τὸν ὕπνο μου καὶ κόβεις τῶνειρό μου;

— Τρώγ' ἡ σκουριὰ τὸ σίδηρο καὶ τὸ νερὸ τὴν πέτρα,
Κ' ἐτένανε δὲ σ' ἔφαγε τ' Ἀλήπασα τὸ δόντι;
Βλαχάβα, δὲν εἶμ' ἄσπλαχνος, δὲν ἦλθα νὰ χαλάσω
Τὸ ὑστερό σου ὄνειρο, τὸν ὕπνο σου νὰ κόψω.
'Ακόμα δὲν μὲ γνώρισες; ἀκόμα δὲν ἀνοίγεις
Τὰ μάτια σου γιὰ νὰ μὲ ἰδῆς; τὸ στόμα νὰ μοῦ δώσης
Ἕνα φιλή, γλυκὸ φιλή, στερνὴ παρηγοριά μου;

— Ἐχω τὰ μάτια ὀλάνοιχτα καὶ δὲ σὲ βλέπ' ὁ μαῦρος.
Μοῦ κῶψανε τὰ βλέφαρα ἐφῆς; μὲ τὸ μαχαίρι
Καὶ μοῦ τὰ σκοτειδιάσανε μὲ σίδηρο ἀνχιμμένο.
Δὲ σὲ χωρίζ' ὁ δύστυχος! Μοῦ χύσκανε βολύμι
Μέσα στ' αὐτιά καὶ σὰν βροὴ μῶρχεται ἡ φωνή σου.
Μοῦ φαίνεται τριτκότειδο. . . Πές μου τί ὦρχ νᾶναι;
'Ενύχτωσε ἢ στὰ βουνα ἀκόμα λάμπ' ὁ ἥλιος; . .
Πόσιον ἀργὰ ποῦ φεύγουνε ἡ ὦραις σὰν μετροῦνται,
Μὲ πόνους, μὲ μαρτύρια καὶ μ' ἄσπλαχνη ἀγωνία!
Πές μου ποῖος εἶσαι; σίμωτε ν' ἀκούσω τῶνομά σου.

— ὦ δυστυχιά μου! δὲν μ' ἀκοῦς; δὲ βλέπεῖς τὸ Δημήτρι;

'Αναστενάζει τὸ θεριὸ, ταραίζεται νὰ κόψῃ
Ταῖς ἀλυσαῖς ποῦ δένουνε τὰ μουδιασμένα χέρια,
Γιὰ ν' ἀγκαλιάσῃ ἀδερφικὰ τὸν ἅγιο του τὸ φίλο.
Τοῦ κάκου ν' ἀνδριεύεται. . . Τὰ σίδηρα χτυπάνε
Κ' ἐκεῖν' ἡ ἄγρια κλαγγὴ λὲς; κ' ἦταν περιγέλοιο.

— Δημήτρη μου, πνευματικέ. . . εὐχαριστῶ σε Πλάστη
Ποῦ μῶστυλας ἀνέλπιστα καὶ ἐδῶ τὸν ἀγγελλό σου!
Κλάψε γιὰ μὲ, Δημήτρη μου, τὰ μάτια μου τὰ μαῦρα,

Δὲ βλέπεις τὰ χαλάσανε καὶ δὲ μπορῶ νὰ κλάψω. ἔ
Ἐλα σιμά μου, ἐδῶ σιμά, δῶς μου φιλιὰ χιλιᾶδες.

Ἐδάχρ' ὁ καλόγερος. Τὰ γόνατά του τρέμουν
Σὰν ἦταν φυλλοκάλαμο πού τὸ φυσάει ἀγέρας.

καὶ γ'.) Τὸ *λείψαι* ο. Νομίζομεν περιττὸν νὰ προσθεσωμεν ὅτε
εἰς τὸ ῥηθὲν δεύτερον μέρος εὐρίσκονται στίχοι, οὓς μόνον ἡ
γραφικὸς τοῦ Δάνιου ἠδύνατο νὰ δώσῃ. Χαίρομεν τὰ μέγιστα
βλέποντες ὅτι ἡ ἀδελφὴ Ἐπτάνησος, ἡ τοσούτους ἤδη χρό-
νους ἀνχξιοπαθοῦσα, καὶ πᾶσαν ἀδιαλείπτως καταβάλλουσα
προσπάθειαν ὅπως ἀποπτύσῃ τὸν δόλιον χαλινόν, ὃν φέρει εἰς
τὸ αἱματωμένον στόμα της, ἐνίοτε παρουσιάζει εἰς τὴν Ἑλ-
ληνικὴν κοινότητα μεγάλους τινὰς ἀνδρας, καὶ περὶ τὴν φι-
λολογίαν καὶ τὰ πολιτικά, καὶ περὶ πᾶσαν ἄλλην ἐπιστήμην.
Ἄς πιστεύσῃ ὁ Κύριος Βαλαωρίτης ὅτι τὰ ποιήματά του ἡ Ἑλ-
λὰς κατέγραψε εἰς τὰς σελίδας τῶν ἀληθῶν ἐθνικῶν της ποιή-
σεων, ἤτοι μεταξὺ ἐκείνων τοῦ Σολομοῦ, τοῦ Ρήγα Φερραίου
καὶ τῶν μέχρι προχθὲς ἀντηχούντων κατὰ τὰ ἀδούλωτα ὄρη,
καὶ τὰς ἀποκρήμινους φάραγγας Ἑλληνικῶν Ὀσειανείων ἀσ-
μάτων.

Τὴν ἐπομένην φιλολογικὴν διατριβὴν ἐλάβομεν παρὰ τινος
τῶν φίλων μας· καταχωρίζομεν δὲ αὐτὴν οὐδόλως τὴν εὐ-
θύνην της ἀνλαμβάνοντες.

Περὶ τοῦ ἀποσκυθισθέντος ἐν Ἑλλάδι σοφοῦ

Σχοιμᾶντου διάλογος δύο ποιητῶν.

Τί νέα Νικόλαέ μου; — Οὐδὲν, φίλιτάτέ μου, ἢ τὰ ἐκ τοῦ
μαρμαροχύτου Πανεπιστημίου μας. — Μαρμαρόχυτον Πανεπι-
στήμιον! Τί λυμπρὸν καὶ κατάλληλον ἐπίθετον διὰ τὸ κάψον
καὶ ἐμπυρίσον τὴν ἀνατολήν, ἐνῶ χύνει τόσον μποῦζι. Δὲν
ἐλάμβανες, φίλε, ἐν καλλίτερον ἐπίθετον ἐκ τῆς ἀπ' ἀρχῆς

μέχρι τέλους πλήρους μόνον από μαρμαρυγάς και αγγλας και λαμπηδόνας και στιλβηδόνας και πυγολαμπίδας έφημερίδος τής πρωτευούσης, παρ' αὐτὴν τὴν ψύχραν; ἢ δὲν εἶναι ἰδικόν σου; — Νέου τινός περι αὐ ἤρχισα νὰ σοῦ λέγω. — Τί λοιπόν; — Αὐτός, ὡς φαίνεται γενόμενος τῆς Ἑλληνικῆς και Ῥωμαϊκῆς γλώτσης τρίτων, και μὴ δυνάμενος νὰ φέρῃ τὰς γνώσεις αὐτῶν ὡς ἐκχυλιζόμενας, ἀπεφάσισε νὰ μεταφράσῃ ἢ μᾶλλον εἰπεῖν νὰ μεταβράσῃ ἐν σοφόν βιβλίον σοφοῦ ἀνδρός. — Ἄξιέπαινος ὁ σκοπός του, ἀφοῦ ἀπεφάσισε και αὐτός τοιοῦτο; ὦν νὰ σκεπάσῃ τὴν γυμνότητά μας. — Τί λέγεις, φίλε; μᾶς ἐγύμνωτε περισσότερο και μᾶς ἐξετραχήλισε κατσεικικώτερον δηλ. τραγικιώτερον. — Δὲν εἶνε δυνατὸν. — Ἐπρεπε νὰ ἴδης αὐτό. Βιβλίον προδίδον τὴν μεγαλειτέραν ἄνοιαν και τῶν δύο γλωσσῶν και τῆς καθ' ἡμᾶς δὲν ὑπάρχει ἐν μάλιστα συγκρίνης αὐτὸ μὲ τὴν νεωσιτὶ μεταφρασιν νέας τινός Βαρειάδου θὰ εἶπης, ὅτι τὸ θῆλυ φύλον προώδευσε πολύ. — Και τί ἔχει ἐκεῖνο τὸ βιβλίον; — Και τί δὲν ἔχει; — Νέαν και εὐρυτάτην γραμματικὴν, νέους κανόνες αὐτῆς, νέους σχηματισμούς, νέες κλίσεις, τὰ πάντα νέα! και οὐχὶ ἐν μιᾷ σελίδι, ἀλλ' ὅπου και ἂν ἀνοίξης, ὅπου ἂν ρίψης τὸ βλέμμα σου. — Πρόοδος; φίλε, πρόοδος! ἢ γλώσσά μας ὅ' ἀποκτήσῃ γενικότητα μ' ἔλεγε πρό τινων ἡμερῶν ἐπτανήσιό; τις καυχώμενος, ὥστε θὰ παίρῃ μέσα της και τὰ Κινέζικα και Ἀράβικα μαζί μὲ τὰ ἀρχαιότατα Πελοποννησιακά και νὰ σοῦ εἶπω, τὸ πιστεύω, ἀφοῦ ἐξ ἄλλου μέρους πολλὰί νέκι μας ἔχουσι τάσῃ συμπάθειαν πρὸς τοὺς Φραντσέζους, Ἑγγλέζους, Ἑβραίους, Τούρκους, θὰ κατάντήσωμεν τινόντι μία ἀγάλη και εἰς τσοπάνος; ἀλλ' εἰπέ μου, σὲ παρακαλῶ, τινὰ ἐξ αὐτῶν, ἂν ἐνθυμηῖται. — Εὐχαρίστως; ἀμέσως ὅ' ἀπαντήσῃς τὸ Ταινάριον ἀκρωτήριον, Ἀμβράκιον, Ἀσιναιον, Κορινθιον κόλπον — Ἐξίριετα; μεγλορρήμονέστερα γὰρ τῶν ἄλλων. — Τὰ πλεῖστα ἔπειτα τῶν ὀρέων ἀνήκουστα, βάρβαρα και ἀρσενικά. — Διὰ τί ὄχι; ἀφοῦ ὑπάρχουσι και θηλυκά και τινὰ μάλιστα αὐτῶν γεννώσι και ποντικούς; —

π. γ. ὁ Ἀκόντιος, ὁ Κερυκίων, ὁ Πτόων γενική τοῦ Πτόου! Ἐδύλιον, ὁ Λύκαιος, ὁ Ἀράχυναιος, ὁ Κυνόρτιος, ὁ Μενέλαος! — ὁ δυστυχῆς Μενέλχος ἕως πότε εἰς τὰ Ἰλλύμια! ἔπρεπεν εἰς τὸν 19 αἰῶνα τοῦ φωτισμοῦ καὶ αὐτὸς νὰ ἀποδερματισθῆ κατὰ τὴν φράσιν τοῦ φιλοσόφου ἐν Πάτριαις Μαντασαβίνου καὶ νὰ ἀποδοῦνῃ! — Θέλεις νὰ πλουτισθῆ; καὶ νὰ θελῆς τὰ ὠτά σου μὲ νέα ὀνόματα πύλων, ἐπαρχιῶν καὶ κατοίκων αὐτῶν; ἰδοὺ σοι ἀντικρυς ἡ Ἴω; — Βέβαια κατὰ τὸ Κέως! τὸ λέγει καὶ ἡ Γραμματικὴ τοῦ Ἱππομάχου — Ἀστυπαλαίᾶ, Ἐδόνες — Αὐτὸ τὸ ἄρησεν ἐπίτηδες· ἐπειδὴ οὕτω τὸ ἔλεγον καὶ οἱ Λατῖνοι. — ἡ Δαυλικὴ τῆς Βοιωτίας, ὁ Πανοπέος, Πιταῖος, Δεκέλις, Θρακία πανταχοῦ, ἡ Θράκη ὁπλ. ἦν καὶ τὰ παιδία τοῦ ἀλληλοδιδασκτικοῦ γινώσκουσιν, ἡ Φλιούντη τῆς Φλιούτης! τὰ Τάνχηρα! ὁ Βούριος, οἱ τῆς Κερυνείας κάτοικοι Κηρύσιοι, καὶ τὸ πάντων ἐπικρατοκρατικώτατον οἱ φίλτατοί σου Σπαρτιάται πῶ; νομίζεις ὀνομάζονται; Σπαρτάνοι!! — Α! δὲν πιστεύω τότεν ἀμάθειν! — Ὁρα λοιπὸν σελ. 78 ὅπου θέλεις ἰδεῖ αὐτὸ ἀραιὰ γεγραμμένον ὡς τοῦ Μπαρόου τὸ *Pour-moi* — θέλεις νὰ σοῦ προφέρω μίαν ἄλλην μερίδα ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ὀνομάτων; — εἰ! μ' ἐχόρτασες μ' αὐτὰ μέχρις ἀηθίας. — Ἰδοὺ ἔχεις κάτι τι ἐκ τοῦ Ὄρνυτιόου, ἀπὸ τοῦς Εὐρυποντιάδας, Ἐξεσιτίδη, ὀπλήτου Λιγυκόου, ἔχει; ἀπὸ τὸν Θουλήτου γόνον τῶν Θεσιδῶν, τοὺς Ἰονίδας, Κοθουίδας, Θουρονίδας, Νελίδας, καὶ πλείετα τοιαῦτα βάρβαρα ὀνόματα ἀνθρώπων, γειῶν, ἐορτῶν, πλοίων ἐν αὐτῷ τῷ βιβλίῳ θὰ εὔρης τὴν παλαιστραν τοῦ Ταύρου ἐν Ἀθήναις καὶ τοῦ Συβόρου! — Δὲ ἔχει καὶ καμμίαν τοῦ Βωδίου; Αὐτοῦ θὰ ἴδῃς τοῦς Νεμέους ἀγῶνας πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρχήνορος. — Τώρα ἐνωῶ διὰ τί ὁ ναύαρχος τοῦ Κατασκοπολέμου εἰς τὴν ἐρημερίδα του ἐπήνει ἐν πρὸ ὀλίγου μεταφρασθὲν βιβλίον ὑπὸ τινος μεγάλου καθηγητοῦ· ἔχει δίκαιον τῶντι. — Διότι τὸ ἐτύχρινεν μ' αὐτό. — Δικαστήρια ἐν Ἀθήναις μεταφράζει, ὅτι ἦτον ὁ Ἀρεόπαγος, τὸ Παλλάδιον, τὸ Δελφίνιον! — Ἀκμπρὸν βιβλίον διὰ βραβεῖον μα-

θητών, σύμβολον, μέχρι τίνος πρέπει νὰ φθάνωσι! — Δὲν εἶνε αὐτὰ μόνον, φίλε μου, ὑπάρχουσιν ἔτι χειρότερα ἀναλογιζόμενοι, δὲ, ὅτι αὐτὸ τὸ βιβλίον δύναται νὰ τὸ ἴδῃ ξένος τις ἑλλημιστὴς ἢ νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας τοῦ σοφοῦ Γερμανοῦ πατρὸς του καὶ ἴδῃ τὰ μούτρα τοῦ υἱοῦ του καθ' ὅλην τὴν ὥραίαν του μορφήν, εἰς ἣν κατήχησεν ἐν Ἑλλάδι, τότε καλίπτω τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰς χεῖράς μου, ὡς γράφει ἓνας σοφὸς μας, ἀπὸ ἐντροπῆν. — Παραλείπω τὰς ἀνορθογραφίας (διότι ἐν διδακτικῶν βιβλίον διὰ παραδειγματικῶν μεγάλων τὰς συσταίνει ἀπ' ὀπίσω του) παροράματα καὶ λοιπὴν ἀβελτερίαν τοῦ βιβλίου, ἐν ᾧ καὶ αὐτὰ τὰ ἀθῶα γράμματα ἄλλα κρέμονται, ἄλλα εἶνε ὑπτια, ἄλλα πηδῶντα ἀπὸ τὰ ἐμπρὸς εἰς τὰ ὀπίσω, εἰκόνα ἀληθοῦς ἀβδηριτικῆς πολιτείας; πανταχοῦ βλέπεις πληθύει, φιλοπύτριδῶν τινων ἀνδρῶν, ἐντελῆ ἄγνοιαν τῶν πρώτων καθήκων τῆς γραμματικῆς δεικνύοντα, ὡς βεβηλούμενα ἱερά, θεράπεναι, ἴθην δῆποτε, ἀγαπομένα, πορροτέρω, Πάλας, Τήμενος, Τημέουσι, Τήμενον, κλ. αὐτοῦ θέλεις εἶρεῖ καὶ νέαι κομφύς τύπους ὑπερθετικῶν, κρυφίστατα, μυχίστατα — Λαμπροὶ τρώντι διὰ νὰ τὰς προφέρωσιν αἱ διαθροπτόμεναι νέαι μας, ὅταν ταῖς πονεῖ ἡ διάλεκτος. — αὐτοῦ θέλεις; ἴδει ἐν ἀκριβῶ ἐφθινώτερα, δεκάσχιλιοδράχμους δίκας καὶ ἀγωγὰς ἐξουλιῆς. — Βέβαια κατὰ τὰ μαλλιά τῆς τρελλῆς — Δημοσθένιον ἐποχὴν, ἐορτώδη χρόνον, ἐορτὴν ὀρθοσίας τῆς Ἀρτέμιδος, ἀντὶ Δρυοπίδας! — ὡς πρὸς περὶ αὐτὸ δὲν περιῶζει; διότι καὶ καθηγητὴς τις κατὰ θεῖαν ὑποχώρησιν γράφει Αἰολίδα; ἀντὶ Αἰολεῖς, ἄλλο; Ἐρυσιδῶν, ἄλλο; Εὐρυπιδούς, ἄλλο; Τέμενος. — Ἀφῆτου ἦλθον τῆς μόδας τὰ καπέλα ἀπεφάσισας νὰ πιάζης τὸν μπερτέ καρχαλιόζι. — Εἶνε ἀνόητος; ὅστις δὲν γελᾷ πλέον, ἀφοῦ ἐφθάσαμεν ἕως ἐδῶ ἔχεις νὰ μοῦ εἶπες ἄλλα τινὰ διὰ νὰ γελᾷωμεν; — Δὲν ἤκουσας τὰ γελοιωδέστερα! μὲ τὸν νέον κόσμον, φίλε, καὶ νέαι ἰδέαι! εἰς ἐν χωρίον λέγει ὁ μεταβραστῆς, ὅτι τὰ ὄρη τῆς Ἀττικῆς στεροῦνται δασῶν, ἀλλὰ τοῖς ποιμνίοις, τοῖς κάπροις εἶνε ἐξόχως ἐπι-

τιθήδαια πρὸς νομὴν! ἤ! ἤ! ἤ! ὁ Ψαλιδα; ἔλεγέ ποτε, ὅτι εἶνε ἐπιτήδεια τοῖς ἄνοις, διὰ τί νὰ μὴ ᾔη ἐπιτήδεια καὶ δι' ἀγριογούρουνα· μεταμορφώσεις γίνονται ὅλοέν· οἱ μικροὶ γίνονται μεγάλοι ἐν αὐτῇ τῇ πόλει· καὶ οἱ μεγάλοι μικροὶ καὶ οἱ κουτοὶ κάμνουν πνεῦμα, λέγει μία ἡμερίς· ἀλλ' ἐν Ἀθήναις διατρίβει αὐτὸς ὁ μεταφραστής; — Ἐν Ἀθήναις, φίλε, καὶ πρὸ χρέμων.— Εἶδε λοιπὸν πολλὰ ἀγριογούρουνα; — Ἴσως αἱ κόραι τοῦ ὀφθαλμοῦ του νὰ ᾔηνε οὕτως ἐτχηματισμένοι, ὥστε νὰ βλέπη ὅλα ἀγριογούρουνα — Καθὼς δηλ. σὺ βλέπεις πάντοτε κάρδαμα καὶ σκόρδα ὦ ἄθλιε Γερμανέ! Τί ἔπαθε; μὲ ὄλην σου τὴν σοφίαν· ἀλλὰ τί ἄρα νὰ ἔνοη ὁ Γερμανός; — Ὅτι ὑπάρχει καὶ τὴν σήμερον, αἴγας, φίλε, κατσίκια διὰ τὰ κατσάβραχα τῆς Ἀττικῆς. — ὦ ἐντροπή! — Οἱ Σκύθαι τοξόται, τοὺς ὁποίου; εἶχον οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι εἰς τὴν ἀτυνομίαν των, γράφει ὅτι ὠνομάζοντο Σαγιττάριοι! — Καλὰ τοὺς ἔκκαμε, διὰ τί ἐβαρβάριζον καὶ ἐκαῖνοι λέγοντες, κάττησο τυγάτριο. — Λημπραὶ δ' εἶνε καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ τοῦ βιβλίου μεταφρασμένοι, ὡς, περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ γενῶν τῶν ἀνθρώπων. — Καὶ αὐτὸ δὲν πειράζει· διότι ἡμπορεῖ τῶντι νὰ ὑπάρχον πολλὰ γένη τῶν ἀνθρώπων, ἀφοῦ ἡ Ἑλλάς εἶνε ἡ ἐπιτομὴ ὅλου τοῦ κόσμου, ἡδύνατο καὶ ἡ Ἀττικὴ νὰ ᾔηνε πολλὰ καλὰ ἡ ἐπιτομὴ τῆς ἐπιτομῆς. — Σὺ εἶσαι σωστὸ; Κόβαλος. — Μάλιστα· ἀλλ' ἄλλων πρωτευόντων Κοβάλων ἐν τῷ νοβαλικῷ τούτῳ κόσμῳ. — ἄλλη ὠραία ἐπίσης ἐπιγραφή: Περὶ τῶν καθεστῶτων τῶν λιῶν τῶν κατοικούντων ἐντὸς ὁρίων ἑνὸς τμήματος γῆς! — Ὡς τυφλοπόντικο ἔχει περισκάψει τὰς ἐπαρχίας· ἀλλ' ἴσως αἱ ιδέαι εἶνε καλῶς μεταφρασμένοι. — Ἐτι χειρότερον, ὅπου ὁ Γερμανός λέγει ναι αὐτὸς μεταφράζει ὄχι καὶ τάνάπαλιν, προτάσει; πάντη ἀνόητοι, εἰς τὰς πλείστας δὲ βοβολᾶ τὸ ὅπως, κατατροπῶσαν ἐντελῶς τὸ ἴνχ' θέλεις ν' ἀκούης τινά; — Τί νὰ κάμω; ἀφοῦ μὲ κατεδίκασα; σήμερον ν' ἀκούω βαρβαρόφωνα καὶ ἀνόητα πράγματα; — Αἱ ἀκται, μεταβράζει, καὶ

οὐ Κρισσαῖοι κόλποι εἶναι ὁμαλὰ τὰ πλείεστα ἢ μαλακῶς
 πρανή. . . εὐκάρπα, ἀλλ' οὐχὶ στεῖρα καὶ τραχέα. . . παρα-
 σκευασμένα καὶ ἐπιτήδεια. — Ἐτελεία ἔννοια ; — ἐντελεστά-
 τη ! . ἅερ μπαλέρ λοιπόν — « Οὐδ' εἶνε ἀμφιβολία, μετα-
 φράζει ἀλλαχοῦ, ὅπως μὴ οἱ ἴωνες ἀναζητῶνται ὑπὸ περισ-
 σοτέρων οὐχὶ ὑπὸ ἐγγόνου τινὸς τοῦ Ἑλλήνου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ
 υἱοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. » τελεία καὶ πύλα' ἐνόησες ; — Μιλι-
 στότατα ἂν καὶ μυχιέτατον, καθὼς ὅταν σὺ πολλὰκις διη-
 γῆται τὸ ἐσπέρας καὶ ἐγὼ κοιμῶμαι. — « Μεταξὺ τῆς Ἀρκα-
 δίας, Ἀργολίδος καὶ Λακωνίας ἦσαν αἱ στεναὶ, γράφει, τῶν
 Κυνουρίων ἔδραι. » — Αὐτὸ ὅμως εἶνε καλόν' διότι τὸ λέγει
 ἴσως ἀντιθετικῶς πρὸς τὰς χάυνας ἔδρας ; τῶν Ἰώνων ἐπειδὴ
 Δωριεῖς δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ, ὡς ἀναφέρει ὁ δεινὸς ἱστορικὸς
 Θουκυδίδης, τὸν ὁποῖον κὺ. ἔχρησε τέλος τῶν νεωτέρων
 τις νὰ φθάσῃ (διότι κολοῖδς καὶ κολοῖδς καὶ ἐξ ἑνὸς
 βαρελίου) εἰς τὸ 77 βιβλίον κερ. 273 § 1, ὅπου ὁμι-
 λῶν περὶ τῶν μεταμψυχώσεων, τὰς ὁποίας ἔλαβε, λέγει,
 ὅτι ἡ καλλιτέρα ζωὴ, ἣν ἔζησεν, ἦτον, ὅτε ἐγεινε ζῶον μετὰ
 τῶν ἄλλων ζῴων ζῶν λαμπρῶς ; διότι συκοφάντην ἴππον ἢ ἀ-
 φωσιωμένον βάτραχον ἢ σοφιστὴν κολοῖδον ἢ ψεύστην κώνωπα ἢ
 κόλακα ἀλεκτριόνα, ἢ ὅσα ἡμεῖς ἐνοοοῦμεν δὲν εἶδεν. —
 Συνέβαινε, γράφει ἀλλαχοῦ, ὅπως ἐνίοτε ἄνθρωποι ῥέκται
 καὶ τολμηροὶ καταλαμβάνωσι τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν. — Αὐτὸ
 εἶνε γλῶσσα Ἑλληνικὴ εἰς καλαπόδι ἀκόμη λατινικόν. — Προ-
 σέτι : « Πολῖται ὀνομάζονται καὶ οὗτοι, . . ἐν ᾧ ἡ πολιτεία αὐ-
 τῶν συνίσταται ἐξ ἐκείνων μόνον τῶν δικαίων, καθ' ἃ οἱ
 ἀπολαύοντες ὑπερτεροῦσι τῶν δούλων καὶ θνητῶν, ὅπως π. γ.
 μὴ τις ἰδιώτης ἢ κύριος αὐτῶν, ὅπως ἐπιγαμίαν, ἐμπορείαν,
 κοινωνίαν δημοσίων ἱερῶν, φυλετῶν, φρατόρων ἔχωσιν. » ἄλλη
 αὐτοῦ πρότασις « τοῦτὸ ἐστὶ τὸ πικρασχόν τὴν ἀρχὴν τῶν ἐν
 τῇ νήσῳ Λέσβῳ καὶ τοῖς προβεβλημένοις τῆς Ἀσίας στομίαις »
 στόμια τῆς Ἀσίας προβεβλημένα ! τί Ἄδου στόμια εἶνε αὐ-
 τὰ ; — Ἐννοεῖ, φίλτατέ μου, τὰ παράλια τῆς Ἀσίας. — Κῦ-
 ριε ἐλέησον ἡμᾶς. — « Τὰ Ἰσομία, ἐπειδὴ λέγονται καθιδρυθέντα

ἀρχαιοτάτα ὑπὸ τοῦ Σισύφου δηλ. ὑπὸ τῶν Λιολέων Κορινθίων τοῦ Μελικέρτου λέγεται ὅτι ὁ Θεσεύς καθιέρωσεν αὐτὰ εἰς τὸν Ποσειδῶνα· ἢ Συνέβη ὅπως πλεῖστοι μὲ ὡς τὸ πάλαι ὅπου κατῴκουν καὶ ἐκεῖ δύνωνται νὰ ἔχωσι καὶ τὰς περιουσίας των.— Αὐτὸ τὸ ὅπως κατήντησεν σάν ἡ Μόστρα φθάνει διὰ τὸ ὄνομα τῶν θεῶν! — « Ὁ Γραμματεὺς ἦ ὅπως ἤθελεν εἰπωμεν σήμερον, ὁ καγγελάριος ». — Δεῦρ' ἀνάβηθι κάτω, ἐπαὶ κάτω ἀνέβη; φθάνει, ἀδελφε, ἐξέρτησεν ἡ μυελὸς μου ἀπὸ τὰς πικράφρονας ἐκφράσεις. — Τί ἔπαθες, φίλε, καὶ ὀμιλεῖς καὶ σὺ βαρβάρως; — Δὲν ἤξεύρεις ὅτι ὁ Ρῶμιός εἶνε ἡχώ, εἶνε μαίμου τῶν ξένων; ἐτελειώσας πλέον; — Ἐτελειώστω; ποῦ, ἐτελειώστω; ἐτελειώστω ἐπειδὴ θελεῖς νὰ τελειώστω, ἀλλ' ὁ ἄθλιος Γερμανὸς ἐξοκολουθεῖ νὰ βαρβαρίζῃ Ἑλληνιστί καὶ νὰ ἀφραίνῃ. — Ἔ; καὶ τί τὸν πταίω ἐγὼ! ποῖος τοῦ εἶπα νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ πῆσῃ εἰς τοιαύτας χεῖρας; — ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν πταίει ἡμεῖς πταίομεν, ἡμεῖς εἴμεθα ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τοῦ ἑαυτοῦ μα; ἔλεγε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ Τερτσέτης ἔχει ὕμω; καὶ ἰδικά του ὁ μεταφραστὴς κερπού; τῶν πολυετῶν κόπων του καὶ σπουδῶν. — Ποῖα; — Δικλευκαίνει τὰ δύσκολα τοῦ συγγραφέως μὲ σημειώσεις. — Μήπω; θὰ εἶπῃς περισσότερον μελνίζεις;— Ἄκουε· εἰ; ἐν μέρει; ὅπου ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει τὸν Πίνδον σημειώνει αὐτὸς ὡς Ἕλληνα ὅτι εἶνε τ' Ἄγραφα. — Αἶ! πάρτο σὺ ἀπ' τ' Ἄγραφα. — Εἰ; δύο ἄλλας σημειώσεις ἐξηγεῖ τὴν δοχμὴν, Μέδιμον καὶ μετρητὴν ἀλλ' ἐσφαλμένως γράφει Σ. Μ. δηλ. σημειώσεις μεταφραστοῦ ἀντὶ νὰ ἔαλῃ τὸ Μ. πλνχίως, οὕτως Σ. δηλ. Σκαρλάτου, ὡς ὄντα ὅλα ἐκ τοῦ λεξικοῦ του. — Ἄλλ' ἴσω; τὸ γράφει ὁ ἴδιος οὗτος; ἐπειδὴ ἐκοπίσας νὰ τ' ἀντιγράψῃ, ἢ ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνος τὸ μετέφρασεν. — ἔχει δὲ καὶ ἄλλας μωροπονήρους σημειώσεις καὶ παρατηρήσεις; καὶ πρόλογον ὅπου χρειάζεται νὰ κολακεύσῃ ζωντὰ τινα ἢ καὶ ἀποθανόντας διὰ τοὺς ζώντας.

(ἀκολουθεῖ).